

Historik: Kdo rozbil Rakousko-Uhersko?

Utlačované menšiny to nebyly

- CZ24 News | 31. října 2021

KDO ROZBIL RAKOUSKO-UHERSKO? Představa, že 28. října 1918 Češi svévolně rozbili habsburskou monarchii coby ochrannou velmocenskou hráz proti Německu a Rusku (kterou do jisté doby nepochybně představovala), vychází z nedostatku informací. Roku 1918 totiž došlo ve státoprávním statutu říše ke změnám, o kterých se dnes pohříchu moc nemluví. Habsburská monarchie se v průběhu světové války značně změnila z podoby okolo roku 1910, kdy se opravdu mohla stát moderním evropským mnohonárodním státem.

Za prvé: 12. května 1918 uzavřelo Rakousko-Uhersko v belgickém Spa smlouvu s Německem, podle níž se stalo jeho satelitem bez vlastní politické svrchovanosti.

Za druhé: 19. května 1918 rozhodlo vídeňské ministerstvo vnitra o rozdělení Čech na čtyři německé a sedm českých krajů, z nichž každý podléhal přímo Vídni (pro ostatní menšinová území říše se chystalo totéž), což znamenalo nejen roztržení Čech a Moravy a odtržení německých krajů, ale i bezprecedentní rozkouskování etnicky českého prostoru. (Nic na tom nezměnil Karlův manifest z 16. října, v němž opožděně slíbil národům Rakouska utvoření autonomních etnických útvarů na jimi obývaných územích – tj. v případě českých zemí opět bez německých oblastí.)

To není všechno – tím se jenom vysvětluje, proč se tehdy začali od Vídne odvracet i ti představitelé menšin, kteří k ní byli dosud loajální, a přikláněli se k zahraničním akcím protirakouského exilu. Jak to tedy bylo se samotným rozbitím Rakouska-Uherska?

Historik Petr Prokš z Historického ústavu Akademie věd ČR upozornil, že ještě PŘED vyhlášením samostatnosti Čechů a Slováků (28. a 30. října), Jihoslovanů (29. října) a Poláků (téhož dne) došlo pod tlakem zásobovací krize a hroucení válečných front k nesmírně závažným událostem. Ty události prokazují, že bez ohledu na své manifesty už císař říši prakticky nevládl, a především obrazení naše historické povědomí z hlavy na nohy.

Za prvé: uherský sněm, který 16. října odmítl účast Uher na pozdním Karlově plánu federalizace říše (tj. odmítl poskytnout autonomii Slovákům, Rusínům, Chorvatům, Srbům, Rumunům aj.), rozhodl 17. října 1918 o navrácení všech uherských pluků z fronty. To byl jasný signál, že Maďari vystupují z rakousko-uherského svazku a budují samostatný stát. Stalo se to jedenáct dní před naším 28. říjnem!

Za druhé: němečtí poslanci rakouské říšské rady založili 21. října 1918 ve Vídni prozatímní národní shromáždění, které vyhlásilo pro předlitavská teritoria osídlená Němci (včetně pohraničí českých zemí) samostatnost nového státu Německé Rakousko (Deutsch-Österreich). Stalo se to týden před naším 28. říjnem!

Pokud tedy chceme mluvit o osudovém rozbití Rakouska-Uherska, potom faktickými iniciátory a vykonavateli demontáže impéria nebyly utlačované menšiny (ty se v nastalém zmatku už jen zařídily podle sebe), nýbrž naopak oba státoprávní národy habsburské říše: rakouští Němci a uherští Maďari. Zdroj: eurabia.cz